```
\documentclass[12pt,a4paper]{article}
\title{Raport z Laboratorium 1 - Obliczenia naukowe }
\usepackage{polski}
\usepackage[utf8]{inputenc}
\usepackage[polish]{babel}
\author{Bartłomiej Sadowski}
\begin{document}
\maketitle
\section{zad. 1}
\subsection{maheps}
Zadanie polega na iteracyjnym wyznaczeniu epsilona maszynowego(maheps) dla Float16,
Float32,
Float64 i porównaniu wyników z funkcjami eps(Float*) oraz z danymi z pliku
nagłówkowego języka C.
\begin{tabular}{cccc}
 &Float16 & Float32 & Float64 \\
Juliat(iteracyjnie)
& 0.00097656
& 1.1920929e-7
& 2.220446049250313e-16 \\
Juliat(eps())
& 0.00097656
& 1.1920929e-7
& 2.220446049250313e-16 \\
C
& 0.00097656
& 1.19209E-07
& 2.220446e-16
11
\end{tabular}
Liczba $maheps$ (machine epsilon) jest to taka liczba, że $1.0 + maheps > 1.0$
qdzie $macheps > 0$
i jest najmniejszy z możliwych wartości, większych od 0.
W tabelce powyżej mamy zawarte wartości epsilonu maszynowego dla poszczególnych
prezycji wyznaczonych iteracyjnie. Sama procedura polega na dzieleniu wartości$
x=1.0 przez 2$ dopóki $x+1.0>1.0$ i zwróceniu przedostatniej wartości.
\subsection{eta}
Zadanie polega na iteracyjnym wyznaczeniu liczby $eta$ czyli najmniejszej liczby,
takiej że $eta>0.0$ dla <u>Float16</u>, <u>Float32</u>, <u>Float64</u> i porównaniu wyników z funkcjami
nextfloat(float*(0,0)) oraz z danymi z pliku nagłówkowego języka C.
\begin{tabular}{cccc}
 &Float16 & Float32 & Float64 \\
Juliat(iteracyjnie)
& 5.9605e-8
& 1.0e-45
& 5.0e-324 \\
Juliat(nextfloat(float*(0,0))
& 5.9605e-8
```

```
& 1.0e-45
& 5.0e-324 \\
C
& 5.9605e-8
& 1.0e-45
& 5.0e-324
\\
\end{tabular}
```

Procedura wyznaczania $\underline{\text{mextfloat}}$ analogiczna do sposobu wyznaczania $\underline{\text{maheps}}$ z tą różnica że zaczynamy od x=1.0 i dzielimy przez 2 do osiągnięcia stanu \$x<0.0\$

\subsection{MAX}

Zadanie polega na iteracyjnym wyznaczeniu maksymalnej wartości \$(MAX)\$ dla <u>Float16</u>, <u>Float32</u>, <u>Float64</u> i porównaniu wyników z funkcjami <u>realmax(Float*</u>) oraz z danymi z pliku nagłówkowego języka C.

```
\begin{tabular}{cccc}
 &Float16 & Float32 & Float64 \\
Juliat(iteracyjnie)
& 1.7976931348623157e308
& 3.4028235e38
& 65504.0 \\
Juliat(realmax(*))
& 1.7976931348623157e308
& 3.4028235e38
& 65504.0 \\
C
& 1.797693e+308
& 3.4028234664e+38
& 65504.0
11
\end{tabular}
```

Powyższa tabelka zawiera zestawienie maksymalnych wartości typów zmiennoprzecinkowych.

Iteracyjny sposób wyznaczania wygląda następująco. Na początku wypełniana jest mantysa całej zmiennej liczbą \$\frac{1}{2^k}\$ gdzie \$k \in \lbrace 1,2 \ldots 53 \rbrace\$. Następnie zmienna mnożona jest przez \$2\$ aż do osiągnięcia stanu \$inf\$.

\subsection{wnioski}

\subsubsection{Związek maheps z precyzją arytmetyki \$\varepsilon\$}

\$\varepsilon - \$ precyzja arytmetyki, to właśnie maheps. Zachodząca nierówność
\$\delta \leg

\varepsilon \$ oznacza iż błąd względny jednej operacji liczb maszynowych będzie nie większy niż

<u>maheps</u>. Z powyższego zdania, wynika iż nasze obliczenia zależą w głównej mierze od ilości bitów dostępnej dla mantysy, gdzie im większa ich liczba tym dokładniejszy wynik.

\subsubsection{Związek eta z liczbą \$MIN {sub}\$}

 MIN_{sub} a więc eta, jest to najmniejsza liczba będąca w otoczeniu 0. Reszta liczb |x| jest reprezentowana jako 0^- niedomiar. Mantysa danej liczby jest

zbyt mała aby można było ją przedstawić w danej arytmetyce. \subsubsection{\$realmax\$} \$realmax\$ to oczywiście maksymalna wartość jaka może przyjąć liczba w danej precyzji \section{zad. 2} Zadanie polega na eksperymentalnym pokazaniu, iż formuła \$3*(4/3-1)-1\$ daje w wyniku epsilon maszynowy. Wyniki dla równania 3*(4/3-1)-1\$\begin{tabular}{ccc} Float64 & Float32 & Float16 \\ -2.220446049250313e-16 & -2.220446e-16 & -0.0 \\ \end{tabular} \\ Otrzymane rezultaty wynikają z błędów zaokrągleń. Aby zilustrować to dokładniej, wypiszemy kolejne działania dla Float64\\ binarnie ułamka okresowego liczby 1 który daje nam nawarstwiony błąd \\\ \$0.3333333333333336*3 = 0.99999999999998\$ kolejny krok to zbliżenie się wynikiem do jedynki\\ \$0.999999999999998-1 = -2.220446049250313e-16\$ a na końcu od wyniku odjęcie jedynki, co w wyniku powoduje wpadnięcie wyniku w maheps a więc niedomiar∖\ \section{zad. 3} Zadanie polega na pokazaniu, iż liczby w przedziale \$[1,2]\$ są równomiernie rozmieszczone z krokiem $\theta = 2^{-52}$ a każdą liczbę x można zaprezentować w postaci x=1+k*qdzie \$k=2^{0},2^{1},2^{2}\\ldots,2^{52}-1\$. Aby pokazać, iż tak się dzieję użyję \$k=4\$ gdzie \$n\$ to następnik a \$p\$ to poprzednik danego \$k\$:\\\ \begin{tabular}{|c|c|c|} \hline \hline \hline \hline \end{tabular} \\\ Z powyższej tabelki wynika, że dla kolejnych wartości k liczby we Float64 różnią się tylko w jednym miejscu dla przedziału \$[1,2]\$. Dla przedziału \$[1/2],[1]\$ wzór wyglada następujaco \$x=\frac{1}{2}+k*\delta\$ a wyniki dla przykładowego \$k=49\$ wyglądają następująco: \begin{center} \begin{tabular}{|c|c|c|} \hline

\hline

\$k\$

```
\hline
\end{tabular} \\\
\end{center}
Dla przedziału $[2],[4]$ wzoru ogólnego nie da się wyprowadzić gdyż największą
wartością jaką można uzyskać w samej mantysie będzie < od 1
(2^{52}-1)*(2^{-52})=(1-2^{-52})<1
\section{zad. 4}
Zadanie polega na iteracyjnym odnalezieniu liczby dla której wyrażenie $ x*\frac{1}
\{x\} \setminus neq x $
Oczywiście najmniejszą taką liczbą będzie maheps który po podstawieniu za x daje
wynik $1.000000002$
Błąd wynika z błędów zaokrągleń . Gdy mianownik w porównaniu do licznika różni się
znacząco wynik zostaje zaokrąglony na zasadzie $round to even$
\section{zad. 5}
Zadanie polega na obliczeniu iloczynu wektorowego wektorów $x$ i $y$ za pomocą
różnych algorytmów. \\
x = [2.718281828, -3.141592654, 1.414213562, 0.5772156649, 0.3010299957]
$y= [1486.2497,878366.9879,-22.37492,4773714.647,0.000185049]$
\begin{center}
\begin{tabular}{|l|p{3cm}|p{3cm}|p{2cm}|p{2cm}|p{3cm}|}
& a & b & c & d & wynik \\
\hline
F64 &
 1.56433088
70494366e(-10) &
-1.56433088
70494366e(-10) &
0.0 &
-2.759502
9196180
594e6 &
-1.00657107
00000010e-11 \\
 \hline
F32 &
 -0.4999443 &
 -0.4543457 &
 -0.3929138
 18359375 &
 -0.5 &
 x \\
 \hline
 \end{tabular}
\end{center}
Na podstawie powyższego przykładu widać jak bardzo w obliczeniach
zmiennoprzecinkowych należy rozsądnie wybierać algorytm gdyż różnice w wynikach
mogą okazać się wręcz kolosalne.
\section{zad. 6}
Zadanie polega na obliczeniu kolejnych wartości funkcji f(x) = \sqrt{x^{2}+1}-1 i
g(x)=\frac{x^{2}}{\sqrt{2}+1}+1} dla x = 8^{-1}, 8^{-2}...
```

0.12088247681106168&0.991210473235729& 0.8703279964246673\\

 $0.11891225046883847\&0.9956053511123194\&0.8766931006434809\$

```
\hline
0.11792723373901026\&0.9978027047691286\&0.8798754710301183
0.11743474961076572&0.9989013597614758& 0.88146661015071\\
\hline
0.11718851362093119&0.9994506817341744& 0.8822621681132432\\
\hline
0.11706539714577957&0.9997253413315974& 0.8826599441858178\\
\hline
0.11700383928837255&0.9998626707820701& 0.8828588314936976\\
\hline
0.11697306045971345&0.9999313354201209& 0.8829582749604075\\
0.11695767106721178 \& 0.9999656677173342 \& 0.8830079966501224 \backslash \\
0.11694997636368498&0.9999828338604858& 0.8830328574968008\\
0.11694612901192158&0.9999914169306976& 0.883045287918776\\
\hline
0.1169442052487284&0.9999957084654625& 0.8830515032167341\\
\hline
0.11694324295967817&0.9999978542327597& 0.8830546112730815\\
\hline
0.11694276239722967&0.9999989271163869& 0.8830561647191573\\
\hline
0.11694252118468285&0.9999994635581952& 0.8830569423735124\\
0.116942398250103\&0.9999997317790981\&0.8830573335289951\
0.11694233864545822&0.9999998658895491& 0.8830575272440909\\
0.11694231629371643&0.9999999329447746& 0.8830576166510582\\
0.11694228649139404&0.9999999664723873& 0.8830576799809933\\
0.11694222688674927&0.9999999832361937& 0.8830577563494444\\
0.11694216728210449&0.9999999916180968& 0.8830578243359923\\
0.11694216728210449&0.9999999958090484& 0.8830578285269439\\
0.11694192886352539&0.999999979045242& 0.8830580690409988\\
\hline
0.11694145202636719&0.9999999989522621& 0.8830585469258949\\
\hline
0.11694145202636719&0.99999999476131& 0.8830585474497639\\
\hline
0.11693954467773438&0.9999999997380655& 0.8830604550603312\\
\hline
0.116943359375&0.9999999998690328& 0.8830566404940328\\
0.1169281005859375&0.999999999345164& 0.8830718993485789\\
0.116943359375&0.9999999999672582& 0.8830566405922582\\
0.11688232421875&0.9999999999836291& 0.8831176757648791\\
0.1168212890625&0.9999999999918145& 0.8831787109293145\\
\hline
0.116943359375&0.9999999999959073& 0.8830566406209073\\
0.11669921875&0.9999999999979536& 0.8833007812479536\\
```

```
\hline
0.1162109375&0.99999999999989768& 0.8837890624989768\\
0.1171875&0.9999999999994884& 0.8828124999994884\\
\hline
0.11328125&0.9999999999997442& 0.8867187499997442\\
\hline
0.109375\&0.99999999999998721\&0.8906249999998721\
\hline
0.109375&0.99999999999936& 0.89062499999936\\
\hline
0.09375&0.99999999999968& 0.90624999999968\\
\hline
0.125&0.99999999999984& 0.87499999999984\\
\hline
0.0&0.9999999999992& 0.9999999999999\\
\hline
0.0&0.9999999999996& 0.99999999999996\\
-0.5&0.9999999999998& 1.4999999999998\\
\hline
0.0&0.9999999999998 0.99999999999999\\
\hline
\end{tabular} \\
```

Widać iż błąd bezwzględny dla kolejnych wartości h na samym początku jest bardzo duży, lecz w miarę zwiększania \$h\$ błąd maleje aby znów zacząć rosnąć do podobnych rozmiarów jak na samym początku. Zadanie jest źle uwarunkowane gdyż małe zmiany znacząco wpływają na wynik.

\end{document}